

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3189-18

meddelad i Stockholm den 5 december 2019

KLAGANDE

AA och BB

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 4 maj 2018 i mål nr 1226-18

SAKEN

Ansökan om förnamn

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och förklarar att Ford Bengt får förvärfvas som förnamn.

Dok.Id 206404

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

DOM

Mål nr
3189-18

BAKGRUND

1. Alla barn som föds ska ges ett eller flera förnamn och en ansökan om detta ska göras hos Skatteverket inom tre månader från barnets födelse.
2. Som förnamn får endast förvärvas namn som inte kan väcka anstöt, kan antas leda till obehag för den som ska bära namnet eller av någon annan anledning är olämpligt som förnamn.
3. AA och BB ansökte hos Skatteverket om att deras son skulle få förvärva förnamnen Ford Bengt. Skatteverket avslog deras ansökan eftersom namnet Ford ansågs vara av påtaglig efternamnskaraktär och därför olämpligt som förnamn.
4. Förvaltningsrätten i Göteborg och Kammarrätten i Göteborg avslog AA och BBs överklaganden.

YRKANDEN M.M.

5. AA och BB yrkar att deras son ska få förvärva förnamnen Ford Bengt och anför att namnet Ford har använts som förnamn i generationer av släkten AABB i Kanada.
6. *Skatteverket* bestrider bifall till överklagandet och anför följande. En omständighet som kan vara av betydelse vid bedömningen av om ett namn har påtaglig efternamnskaraktär är i vilken utsträckning namnet används som förnamn respektive efternamn. Det bör vara förhållandena i Sverige som läggs till grund för bedömningen, men om namnet har sitt ursprung i eller en anknytning till något annat namnskick än det svenska bör det vara möjligt att beakta det utländska namnskicket. I Sverige är det få personer som bär namnet Ford och det är dubbelt så många som bär namnet som efternamn än som förnamn. Namnet Ford är vanligt i Kanada och i andra engelskspråkiga länder och i dessa länder används namnet mest som efternamn. Vid en sammantagen bedömning av förhållandena

DOM

Mål nr
3189-18

både i Sverige och utomlands anser Skatteverket att namnet Ford har en påtaglig efternamnskaraktär och att det därmed är olämpligt som förnamn.

7. *Institutet för språk och folkminnen* har i ett yttrande som inhämtats av Högsta förvaltningsdomstolen anfört följande. Namnsystemen i engelskspråkiga länder gör inte samma skillnad mellan förnamn och efternamn som det görs i Sverige och det kan därmed vara svårt att kategorisera namnen mer som det ena än det andra. Ford är betydligt vanligare som efternamn även i engelskspråkiga länder, men det är likväl så pass vanligt som förnamn att det tas upp som sådant i förnamnsböcker. I Sverige förekommer Ford både som förnamn och efternamn. Ford förekommer också som efterled i andra namn som förekommer som både för- och efternamn, t.ex. Clifford, Bradford, Sanford och Wilford, vilka alla är registrerade som förnamn i Sverige. Till formen påminner Ford även om det nordiska namnet T(h)ord, så namnets form är inte främmande för svenskt förnamnsskick. Mot bakgrund av detta anser institutet att namnet Ford inte har så påtaglig efternamnskaraktär att det kan bedömas som olämpligt som förnamn.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

8. Frågan i målet är om namnet Ford är olämpligt som förnamn.

Rättslig reglering m.m.

9. Av 28 § lagen (2016:1013) om personnamn framgår att som förnamn får endast förvärfvas ett namn som inte kan väcka anstöt, kan antas leda till obehag för den som ska bära namnet, eller av någon annan anledning är olämpligt som förnamn.
10. Av förarbetena framgår att regleringen av personnamn präglas av en avvägning mellan offentlighetsrättsliga och privaträttsliga hänsyn. Samhället har ett intresse av namnstabilitet och av att bevara namnskicket. I det ligger att genom namn kunna

möjliggöra identifiering av medborgarna och förhindra namn som kan anses olämpliga, t.ex. på grund av sin språkliga utformning eller på grund av att de kan vilseleda allmänheten. Samtidigt har en persons namn i första hand betydelse för individen själv och en viktig utgångspunkt är att den enskilde – i så stor utsträckning som möjligt – bör få välja vilket namn han eller hon ska ha (prop. 2015/16:180 s. 21).

11. Namnskicket är en oskiljaktig del av språket och det finns ett berättigat intresse av att det utvecklas under ordnade former. Namnskicket har emellertid en betydande förmåga att acceptera nya och främmande inslag och i en alltmer gränsöverskridande och internationell värld ökar behovet av en dynamisk och tillåtande namnrätt. En utveckling av namnskicket över tid är alltså både bra och nödvändig (a. prop. s. 22).
12. Att ett namn inte får förvärvas om det av någon annan anledning är olämpligt som förnamn syftar främst på namn av mer påtaglig efternamnskaraktär (a. prop. s. 120).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

13. AA och BB har ansökt hos Skatteverket om att deras son ska få förvärva förnamnen Ford Bengt. Det är ansökan i dess helhet som ska prövas. Frågan i målet är dock, närmare bestämt, om namnet Ford får förvärvas som förnamn.
14. Valet av förnamn är en så personlig angelägenhet att en omfattande valfrihet måste tillerkännas den enskilde. Ett förnamn får emellertid inte vara olämpligt som sådant. Med detta avses bl.a. namn av mer påtaglig efternamnskaraktär. Av utredningen framgår att namnet Ford är ovanligt i Sverige, men att det förekommer här både som förnamn och som efternamn samt även ingår som efterled i vissa förnamn.

DOM

Mål nr
3189-18

15. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening kan namnet Ford inte anses vara av så påtaglig efternamnskaraktär i det svenska namnskicket att det av den anledningen är olämpligt som förnamn. Överklagandet ska därmed bifallas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Margit Knutsson, Kristina Ståhl, Mahmut Baran, Leif Gäverth och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Birgitta Fors Almassidou.